

Рік в історії: 2009-й

Позиції зміцнюються в боротьбі

*Як і прогнозувалось, рік розпочався із пошуку шляхів
вирішення найболючіших проблем галузі.
Насамперед, це стосувалося зайнятості працівників...*

З ПЕРШИХ ДНІВ нового року Раді профспілки довелося вирішувати безліч гострих проблем. Криза в країні продовжувалась, і необхідно було шукати вихід із скрутною ситуацією.

На зустрічі Міністра транспорту та зв'язку Й.Вінського із керівниками транспортних профспілок Голова ФПТУ і профспілки В.Ткачов підкреслив, що в першу чергу необхідно прагнути виконувати узгоджені пункти протоколів, підготовлених за результатами попередніх зустрічей керівництва Мінтрансзв'язку і профлідерів.

За минулий рік було проведено 10 таких заходів, проте пункт щодо узгодження з профспілкою фінпланів залізниць так і лишився невиконаним.

З цього приводу Міністру транспорту та зв'язку Й.Вінському та Генеральному директору Укрзалізниці М.Костюку надіслано Звернення, в якому профспілка рішуче заперечує проти прийняття фінансового плану на 2009 рік, оскільки він сформований не на фактичних, а

на планових показниках діяльності залізниць у 2008-му, і Рада профспілки та дорпрофсожі не залучались до розробки його проекту.

В.Ткачов також окреслив перед Міністром коло питань, які потребують невідкладного вирішення, наголосивши, що профспілка виступає категорично проти неефективної моделі реформування, точніше – проти будь-якої спроби розвалити галузь, і нагадав про відтерміноване до квітня підвищення тарифних ставок і посадових окладів.

Наприкінці минулого року профспілка висунула вимоги до Кабінету Міністрів щодо державної підтримки залізничного транспорту. Розглянувши їх, Мінтрансзв'язку разом з Мінфіном за дорученням Кабінету Міністрів надали відповідь Раді профспілки, яка, проте, стала черговою «відпискою».

Профспілка вступила у колективний трудовий спір з Укрзалізницею з приводу невиконання Галузевої угоди.

Основоположною серед вимог було формування фінансового плану залізниць з урахуванням зобов'язань за Галузевою угодою та залучення до цієї роботи представників Ради профспілки, адже затвердження збалансованого фінансового плану дало б можливість виконати Галузеву угоду та колективні договори у повному обсязі.

Тверде «НІ!» зменшенню фонду оплати праці залізничників висловив лідер профспілки В.Ткачов у зверненні до Президента України В.Ющенка, Голови Верховної Ради В.Литвина, Прем'єр-міністра Ю.Тимошенка.

Він підкреслив, що профспілка ніколи не погодиться з рішенням парламенту зменшити удвічі фонд оплати праці державних підприємств-монополістів, адже залізниці не фінансуються з держбюджету, заробляють кошти на свої потреби самостійно, ще й віддають левову частку прибутку до бюджету й соціальних фондів.

Через це на II Конференцію профспілки, що пройшла 12 березня, було винесено питання підготовки до акцій протесту.

В.Ткачов на конференції заявив:

«Ми не просто направили ультиматум до вищих державних інстанцій. Ми всерйоз почали підготовку до пікетування Кабінету Міністрів та Верховної Ради».

Крім цього гострого питання, конференція прийняла ряд звернень і заяв, зокрема, щодо ліквідації соціальних гарантій.

Такі рішучі дії принесли очікуваний результат: 18 березня Кабміном було ухвалено рішення не підтримувати пропозиції Верховної Ради щодо скорочення удвічі фонду оплати праці для підприємств-монополістів.

В українських центральних ЗМІ було оприлюднено цю інформацію, тож згодом профлідер висловив щиру вдячність журналістам за оперативне висвітлення найважливішої на той момент для працівників галузі проблеми.

Голова профспілки констатував перемогу у вирішенні цього питання, але зауважив, що у профспілки до держави залишилася ще одна вимога – не допустити у фінплані залізниць скорочення видатків на виконання зобов'язань за Галузевою угодою та колдоговорами.

Вимоги до Укрзалізниці висунуто, але що далі?

А далі відбулось те, що профспілка знову змушена була готуватися до крайніх заходів для захисту галузі та її працівників.

Телеграму відповідного змісту направлено на місце, тож профспілка заручилася підтримкою спільчан на всіх рівнях, а Міністерству фінансів та Укрзалізниці наполегливо підкреслено:

«Не чіпайте у фінансових планах залізниць те, що передбачено Галузевою угодою та колективними договорами!».

На позачерговому засіданні президії Ради профспілки 28 квітня ухвалено рішення вступити у колективний трудовий спір із Укрзалізницею. Було створено примирну комісію на чолі з Генеральним директором Укрзалізниці Михайлом Костюком для ведення переговорів з Радою профспілки щодо врегулювання конфлікту.

Фінансовий план на 2009 рік було затверджено 1 червня, проте він не відповідав очікуванням профспілки.

На розширеному засіданні президії Ради профспілки ухвалено звернення до органів державного управління щодо фінансово-економічного стану залізничного транспорту, в якому наголошувалось:

«Рада профспілки вимагає від Кабінету Міністрів України, інших державних органів управління вжити заходів, які дозволять стабілізувати фінансовий стан залізниць України, а саме: переглянути фінансові плани залізниць на 2009 рік з позиції затвердження реальних фінансово-економічних та інвестиційних показників для залізничного транспорту і забезпечення зобов'язань залізниць за Галузевою угодою та колективними договорами».

І без того непроста ситуація в галузі ускладнювалася ще й наданням преференцій на перевезення залізничним транспортом продукції ву-

гільного, гірничо-металургійного та хімічного комплексів.

Такі кроки Уряду на тлі фінансово-економічної кризи викликали соціальну напругу у трудових колективах, і у Зверненні вкотре було висловлено застереження, що залізничники готові вдатися до крайніх заходів, щоб захистити свої трудові права та інтереси.

Неповний робочий тиждень, масові відпустки без збереження заробітної плати, скорочення штату працівників – усе це не вселяло оптимізму в людей.

ДО ТЕМИ

«Виходить, що в державі, принаймні, в Міністерстві економіки вочевидь, є улюблені галузі, а є – менш, яким не потрібна допомога держави у скрутний час... Та яка там підтримка, коли за рахунок нашої залізничної галузі вирішуються проблеми інших!»

Профспілка вже звертала увагу Уряду на несправедливість і неприпустимість таких «перекосів», попередила ще раз, і в подальшому вживатиме всіх заходів, щоб умови господарювання Укрзалізниці були не гірші, ніж в інших галузях економіки України».

«Вісник профспілки»

№ 12 (527)* 26 червня 2009 р.

Середня заробітна плата одного працівника основної діяльності за рік склала 2487 грн., а темп її зростання становить 1,9 % до попереднього року, або 45,4 грн.

За розміром заробітної плати залізничники протягом року займали 9–10 місця серед галузей економічної діяльності України.

...Рік видався далеко не простим. Профспілці доводилося тримати оборону, як-то кажуть, по всіх фронтах.

Так, знову повторилася спроба держчиновників позбавити медичні заклади галузі бюджетного фінансування, а працівників – конституційного права на медичне обслуговування.

В умовах, що склалися, цілком зрозуміло, що такі дії зумовили ще більше невдоволення й обурення спілчан. Здавалося, що влада просто провокує людей на акції непокори.

Рада профспілки запропонувала Кабінету Міністрів припинити дії з цього приводу і попередити, що в іншому випадку не тільки не стримуватиме залізничників, а й виступить організатором масових акцій протесту задля захисту законних прав працівників.

Результатом стало виконання вимоги профспілки – у проекті бюджету на 2010-й передбачено кошти на фінансування галузевої медицини.

...Тим часом іде підготовка до реформування залізничного транспорту.

Рада профспілки не погодила модель, запропоновану Міністерством транспорту і зв'язку, яка передбачає створення єдиного суб'єкта господарювання у формі державного підприємства.

Під час зустрічі 21 квітня Голови Верховної Ради Володимира Литвина з керівниками профспілок, які діють у галузі, обговорено реформування залізничного транспорту і висловлено думку, що це питання має вирішуватися на законодавчому рівні, а не шляхом прийняття рішень, наказів та постанов виконавчої влади.

Мінтрансв'язку, залізничники, профспілки та науковці досягли згоди, за основу взято проект реформування, розроблений Укрзалізницею за участі представників Ради профспілки.

Проте не все було так тривожно. Були цього року й позитивні моменти.

Так, вдалося, наприклад, незважаючи на кризу, **досягти згоди з Укрзалізницею про підвищення тарифних ставок і посадових окладів на 3 % з 1 квітня 2009 року.**

Налагодження в попередні роки дієвого громадського контролю за використанням робочого часу працівників та активізація роботи профорганізацій усіх рівнів дозволили забезпечити належний захист трудових та соціально-економічних прав спілчан.

Задля посилення ролі первинних профорганізацій у виконанні статутних завдань профспілки 2009-й оголошено Роком первинної профспілкової організації під гаслом «Сильна первинка – сильна профспілка!».

Багато профспілкових заходів спрямовувались на зміцнення єдності профспілки, а також на укріплення ролі первинки у захисті прав та інтересів спілчан.

У рамках оголошеного Року в Красному Лимані і вагонному депо Дебальцеве-Сортувальне Донецької залізниці 15–16 жовтня Рада профспілки вперше провела Форум голів первинних профорганізацій.

Учасники Форуму з лідерами профспілки і дорожньої профорганізації Донецької залізниці В.Ткачевим і М.Свистуновим

Під час роботи першого Форуму голів первинок, 15–16 жовтня 2009 р.

На Форумі було розглянуто нагальні питання профспілкової діяльності.

Делегати обмінялися досвідом роботи, а профком депо продемонстрував, зокрема, свій куточок профгрупорга, якому позаздрили не лише лідери інших первинок, а й представники територіальних і дорожніх профорганізацій.

Позитивно учасники відгукнулися на презентацію підготовленого Радою профспілки електронного збірника державних і профспілкових нормативних документів, який стане в пригоді профкомам у повсякденній роботі.

А Ясинуватський територіальний комітет профспілки провів перший зліт профгрупоргів під гаслом Року, адже профгрупорг – цементу-

юча ланка у первинці, і від його роботи залежить взаємодія адміністрації з профспілкою на початковому рівні.

Активістам надано вичерпну інформацію щодо їх прав та обов'язків, можливостей для удосконалення громадської роботи.

Рада профспілки провела конкурс на кращу публікацію у засобах масової інформації про діяльність первинних профорганізацій та огляд-конкурс на найкращу первинку із заохоченням переможців та призерів.

Профспілка тримає руку на пульсі всіх подій, що відбуваються в галузі, і реагує на кожну зміну в господарській структурі.

У зв'язку з тим, що Укрзалізницею створено Головне управління приміських пасажирських перевезень і відповідні служби на залізницях, здійснено реорганізацію деяких локомотивних депо, Рада прийняла рішення про створення професійної секції працівників господарства приміських пасажирських перевезень. Очолив її голова профорганізації моторвагонного депо Львів Роман Морда.

Таке рішення, до речі, стало дуже своєчасним, тому що зміни відбувалися, а залізничники не могли зорієнтуватися, до чого вони можуть призвести.

Визнавши, що реформи необхідні, все ж хвилювання членів профсекції викликало, чи не зникнуть приміські перевезення у зв'язку з фінансовими негараздами. Таким чином почалася плідна робота нової профсекції Ради профспілки.

Завершувався і процес формування Спільного представницького органу профспілок та профоб'єднань, що представляє інтереси не менш як 70 % працівників. Його створено для ведення колективних переговорів і соціального діалогу на національному рівні. Голову ФПТУ і профспілки В.Ткачова обрано заступником Голови СПО всеукраїнських профспілок.

Розвиваючи впровадження в галузі недержавного пенсійного забезпечення, велику увагу було приділено молодим працівникам. Саме вони – потенційні вкладники ПНПФ «Магістраль» – мали багато запитань, на які кваліфіковано відповіли представники компанії – адміністратора Фонду під час молодіжної конференції профспілки.

Таким чином молодь відзвітувала про виконану роботу, поспілкувалася з керівниками

профспілки на актуальні теми, а також отримала корисну інформацію для роздумів.

Ефективність інформаційно-роз'яснювальної роботи була безперечною. Про це свідчить зростання кількості учасників та вартості активів пенсійного фонду. Станом на кінець 2009 року кількість учасників ПНПФ «Магістраль» склала 109 осіб, вартість активів – 170 тис. грн.

Завдяки наполяганню профспілки вперше вдалося передбачити у проекті фінансового плану залізниць на 2010 рік витрати на відрахування до недержавного пенсійного фонду у розмірі 6 млн грн.

Продовжувалась розпочата ще у 2007 році робота з реалізації основних підходів до організації медичного страхування залізничників. Тоді ж було ухвалено проект статуту «Лікарняної каси залізниці», що передбачало використання внесків працівників і пенсіонерів за прямим призначенням і гарантувало прозорість процесу. У 2009 році «Лікарняну касу» створено лише дорожньою профорганізацією Львівської залізниці. Вона почала роботу з 5 лютого, ставши успішним проектом профспілки й дієвою альтернативою страховим компаніям.

ДО ТЕМИ

Понад 53 тис. залізничників Львівської магістралі з розумінням сприйняли цей крок і стали членами громадської організації. Відбулися установчі збори «Лікарняної каси», прийнято всі необхідні документи, головою наглядової ради обрано голову дорожньої профорганізації А.Сенишина. Тож старт успішної (як стане відомо з роками) діяльності «Лікарняної каси Львівської залізниці» відбувся.

Ще однією корисною ініціативою, спрямованою на посилення соціального захисту спілчан, стало страхування усіх членів профспілки від нещасних випадків, пов'язаних із виробництвом.

«Профспілкова парасолька»...

Страхування провадиться за рахунок профспілки і для члена профспілки не чиниться жодних бюрократичних перешкод.

При оформленні страхового випадку працівнику слід звернутися до профкому структурного підрозділу або територіального чи дорожнього комітету профспілки – і всі подальші дії виконає профспілка.

Не припиняється, а навпаки, все більш масово стає участь нашої профспілки у проведенні міжнародних солідарних акцій.

Так, по всій країні 28 квітня пройшли заходи до Міжнародного дня єдиних дій залізничників під гаслом «Профспілкове «НІ!» – насиллю!».

На місцях під час проведення тематичних заходів звернуто увагу на недопущення несанкціонованого втручання в роботу залізничного транспорту та запобігання насиллю стосовно персоналу тощо.

У ці дні на підприємствах за активної участі профорганізацій відбулися різноманітні заходи у рамках Тижня і Дня охорони праці. А оскільки їх проведення збігалося в часі із святкуванням Першотравня, то залізничники провели їх надзвичайно масово і згуртовано.

Цього року Рада профспілки і Державна соціальна служба для сім'ї, дітей та молоді домовилися провести спільну акцію для працівників залізничного транспорту, членів їх сімей, студентів галузевих навчальних закладів та пасажирів.

На більшості вокзалів надано інформаційні послуги та консультації з соціальних, юридичних, економічних питань.

Диктори через гучномовці повідомляли про проведення акції.

З нагоди Всесвітнього дня дій за гідну працю, що відзначається щороку 7 жовтня, Рада профспілки провела виїзний день у структурних підрозділах Придніпровської залізниці.

Під час зустрічі із профактивом дорожньої профорганізації керівники і фахівці Ради профспілки відповіли на запитання спілчан, а їх у цей час було багато...

Із Державною соціальною службою для сім'ї, дітей та молоді, починаючи з 2009 року, укладено безстроковий договір щодо координації зусиль у реалізації Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009–2015 роки та Програми підтримки молодих членів профспілки.

Працівники та волонтери соціальних служб надавали інформацію та консультували з психологічних, медичних, юридичних питань пасажирів та працівників залізничного транспорту.

Спільна акція профспілки та Державної соціальної служби для сім'ї, дітей та молоді. Вокзал Київ-Пасажирський, 28 жовтня 2009 р.

Профспілка взяла участь у Всеукраїнському фестивалі соціальних проектів, представивши позаконкурсний проект «Заради майбутніх поколінь». Її діяльність було представлено у тому числі й у вигляді плакатів, виготовлених профактивістами до різноманітних акцій.

Восени розпочато роботу з регіональним представництвом Фонду Ф.Еберта в Україні та Білорусі. Ця співпраця триває і досі...

Дещо не так масштабно, як у минулі роки, відзначено День профспілки.

На перешкоді стала скрутна ситуація в галузі, проте профорганізації винайшли можливість для святкування, адже саме в цей день всіх спілчан об'єднує справжній командний дух і приналежність до однієї потужної і численної родини – членів профспілки залізничників і транспортних будівельників.

Напередодні спільною постановою Укрзалізниці та Ради профспілки від 22.07.2009 р. прийнято «Концепцію цільової Програми забезпечення працівників і пенсіонерів залізничного транспорту житлом до 2020 року».

Усі ці події потребували об'єктивного та своєчасного висвітлення. Тож інформаційна робота

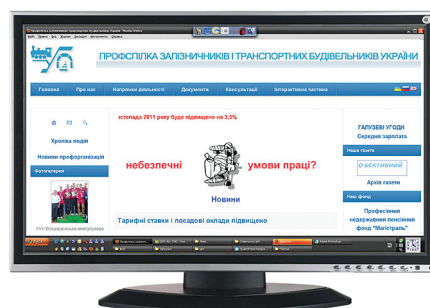

Ради профспілки вирувала, адже необхідно було донести до якомога більшої кількості спілчан інформацію «з перших вуст». Тираж профспілкової газети на той час перевищував 150 тис. примірників.

Проводились читацькі конференції «ВІСНИКА», а свідченням того, що газета дійсно потрібна читачам, були численні листи й обговорення надрукованого на сторінках видання.

Зокрема, на багато публікацій щодо порушених проблем керівниками оперативно знайдено оптимальні шляхи вирішення. Тож з'явилися рубрики «Повертаючись до надрукованого», «Трибуна «ВІСНИКА», де дописувачі висловлювали власний погляд на будь-яку проблему, ділилися думками з приводу її вирішення, обговорювали газетні статті.

Докорінно модернізовано офіційний сайт профспілки www.zalp.org.ua – у грудні з'явилася його нова версія.

Зростає міжнародний авторитет профспілки. Так, на третьому Конгресі ЄФТ, що відбувся 27–29 травня, її лідера В.Ткачова вдруге було обрано до виконавчого комітету Європейської федерації транспортників терміном на п'ять років.

У рамках реалізації проекту «Лідерство профспілок у профілактиці ВІЛ/СНІДу у виробничому середовищі в Донецькій області: тристоронній підхід» у 2009 році проводилась інформаційна кампанія для працівників та пасажирів Донецької залізниці у структурних підрозділах Донецького, Ясинуватського та Краснолиманського вузлів.

Рада профспілки стала учасником міжнародного проекту з організингу і профспілкової модернізації, дія якого розрахована на 2009–2011 роки.

25–28 вересня 2009 року наша профспілка долучилася до організації V регіональної конференції профспілок транспортників.

В Одесі зібралися представники трьох міжнародних організацій для опрацювання тем, пов'язаних із проблемами розвитку профспілок транспортників у сучасних умовах, та для пошуку шляхів їх вирішення.

Раді профспілки вдалося розв'язати проблему обов'язкової оплати постільної білизни при прямуванні працівників окремих структурних підрозділів Південно-Західної магістралі до місця роботи у поїздах формування Білоруської залізниці.

Під час 51-го засідання Ради щодо залізничного транспорту держав – учасниць СНД було внесено зміни до Угоди про міжнародне пасажирське сполучення, що стосувалися умов службового проїзду залізничників у поїздах формування інших держав.

Проїзд залізничників за транспортними вимогами з 21 грудня 2009 року здійснюється безкоштовно і без оплати постільної білизни.

На кінець року профспілка вийшла із певними досягненнями.

Зокрема, нарешті вирішено питання із виплатою «13-ї» зарплати у розмірі до 50 % посадового окладу за результатами роботи у 2008 році.

Про нагальні проблеми Голова профспілки В.Ткачов наполегливо нагадав урядовцям, присутнім на розширеному засіданні Кабміну під час Всеукраїнського форуму залізничників з нагоди річниці заснування Укрзалізниці 16 грудня.

Їх вирішення – справа вже наступного року...

ФАКТ

На виконання вимог Ради профспілки та колективного трудового спору Укрзалізницею було прийнято рішення про підвищення тарифних ставок і посадових окладів працівникам галузі на 3 % – з 1 квітня 2009 року, а з 1 грудня – на 5 %.

Рада профспілки на засіданні 8 грудня 2009-го ухвалила рішення оголосити 2010-й «Роком забезпечення трудових прав і соціальних гарантій жінок»

«Дні трудового права» регулярно проводяться на залізничних вузлах і у структурних підрозділах.

Спільчан консультує головний правовий інспектор Ради профспілки на Придніпровській залізниці Ніна Романенко (ліворуч)

Зустріч у рамках Дня соціальної справедливості.

На запитання працівників локомотивного депо Гребінка Південної залізниці відповідає завідувач відділу економічної роботи, організації праці і зарплати Ради профспілки Світлана Анісімова, 18 лютого 2009 р.

